

عضو کالج بین المللی جراحان

روماتیسم

در هر سن و سالی روماتیسم ممکن است به سراغ انسان بیاید اما اگر بهوش باشیم پیشگیری از آن چندان مشکل نیست

روماتیسم يك بیماری مشخص و معین نیست بلکه اصطلاحاً به غالب دردهاى نيكه در نقاط مختلف بدن مانند دست و پا و گردن و کمر و پشت ایجاد می شود، «روماتیسم» میگویند خواه این دردها در مفاصل و استخوانها و خواه در ماهیچهها و تاندونها (۱) و لیگامانها (۲) باشد. هر دردی در بندها (مفاصل) و یا استخوانها و ماهیچهها روماتیسم نیست زیرا ممکن است در اثر بیماریهای مختلف و شکستگی استخوانها و عوارض چرکی بندها و استخوانها و ضربه و غیر اینها نیز در دایجاد شود. در درد ناراحتی تسوج ارتباطی (۳) نیز ایجاد روماتیسم مینماید. بدن انسان از اجتماع باختههای شمارنشکیل شده است و این باختهها بوسیله مادهای بهم

(۱) Tenbon یا رباط یا زردی الیافی است که ماهیچه را به استخوان ارتباط میدهد

(۲) Ligament الیافی است که استخوانها را بهم ارتباط میدهد

(3) Gonnectif

مجاور ۴ - نفرس

تب روماتیسمی یا روماتیسم مفصلی حاد
روماتیسم مفصلی حاد يك بیماری عمومی بدن است یعنی موضعی نیست. درست است که در این نوع روماتیسم، فقط بعضی از مفاصل های بدن متورم است ولی تمام بدن را بیمار میکند بطوریکه تب بالا می رود. بندها دچار تورم شدیدی میشوند و این مفاصل بسیار دردناک هستند، این بیماری غالباً در کودکان بروز میکند ولی بزرگسالان نیز از آن زمین نیستند.

این بیماری از این نظر که ممکن است در قلب اثر گذاشته و باعث ناراحتی شدید قلبی شود، حائز اهمیت است.

از خواص و علائم این بیماری اینست که درد و ورم از يك بند به بند دیگر حرکت میکند یعنی يك بند که خیز دار و دردناک بود، خوب میشود و همان علامت در يك و با چند بند دیگر ظاهر میشود. خوشبختانه با وجود درد تورم شدید بعد از بیودی تغییر شکل در بندها ایجاد نمیشود. این بیماری در طبقات کم درآمد جامعه شایع تر است تا طبقات مرفه و غنی، زیرا شرایط زندگی و تغذیه در بروز این بیماری مؤثر است مثلاً خانه کوچک و اسنالك، کمبود تابش پر نور خورشید غذای ناقص و ناکافی، و بیماریهای مکرر قسمتهای بالای دستگاه نفس هم کمک به بروز این بیماری مینماید. رابطه بسیار نزدیک بین این بیماری و گلودردهای

کمک می گیرد.

بیمار نباید خودسرانه تشخیص روماتیسم بدهد مگر اینکه پزشك بسا بگوید که روماتیسم دارد. زیرا بطوریکه ذکر شد، دردهای بسیاری وجود دارند که شبیه روماتیسم هستند.

بعضی از دردهای روماتیسمی بسیار ساده اند و احتیاج به عالج ندارند و خودبه خود خوب می شوند ولی برعکس بعضی دیگر احتیاج به معالجات دقیق و طولانی دارند. معالجه هرکس بسته به نوع بیماری، شدت آن، طول زمان بیماری، شغل، سن و جنس بیمار فرق میکند. در بعضی از بیماران معالجات دارویی لازم است، در بعضی دیگر معالجات فیزیکی، و با هر دو نوع درمان باهم باید کار برده شود. دردهای روماتیسمی با گذشت سن - در بزرگسالی کم می شود و کمتر کسی است که از سالهای ۲۰ و ۳۰ به بالا گاه و بیگاه از دردهای روماتیسمی رنج ببرد باشد.

از روشهای معالجات دردهای روماتیسمی موفقیت های شایانی سبب علم پزشکی شده است و عده کسانی که از این بیماریها زمین گیر میشوند خیلی کمتر از سابق است.

انواع مهم دردهای روماتیسمی:

- ۱- التهاب حاد و مزمن در مفاصل و استخوانها
- ۲- تب روماتیسمی یا روماتیسم مفصلی حاد
- ۳- «استروآرتریت» (۵) یا تورم مفصل و استخوان

Rhnmatoidb .Arthritis[4]

Oathoarthritis [5]

معالجات دقیق و موقوع بیماری به خوبی بهبود خواهد یافت و در طلب وی بیماری اثر نخواهد گذاشت و الا عوارض ایجاد خواهد کرد که در اصطلاح طبی «رمانیسم قلبی» میگویند باید یادآوری کنم که گاهی در مراجعه به پزشک به علت علم اطلاع تأخیر و غفلت میشود و وقت ذیقیمت از دست میرود چه با بیماری را دیده‌ام که مبتلا به رمانیسم مفصلی حاد شده‌اند ولی از روی بی اطلاعی به اشخاص بی صلاحیت که کوچکترین اطلاعی از علم پزشکی ندارند مراجعه کرده و چند روز بعنوان شکستگی و در رفتگی تحت درمان قرار گرفته‌اند و وقتی نتیجه نگرفته به پزشک مراجعه نموده‌اند که کاراز کار گذشته است و رمانیسم در قلب جایگزین شده‌است حتی گاهی کودکان مصوم تحت بازخواست و آزار قرار گرفته‌اند که چراغ سرب دیدگی و یزمن خوردن را انکار میکنند غافل از اینکه کودک در گذشته خود کاملاً صادق است و ضرر به زمین خوردگی در بین نیست که ایجاد شکستگی و در رفتگی کند معالجه شارلانان و والدین بی اطلاع وقتی به صدق گفتار کودک و بیماری وی مطمئن میشوند که تورم از یک بند به بند دیگر حرکت میکند ولی چه بسا مادران هوشیار زودتر به اصل مطلب متوجه میشوند و به پزشک مراجعه مینمایند تا بر این در صورتیکه طفل دچار درد متصل و تب شود حتماً باید به پزشک مراجعه نموده تحت درمان قرار گیرد.

«استرپتوکوکسی» (V) هست یعنی گلودردهائیکه به‌ت می‌کروپ «استرپتوکوک» ایجاد میشود ممکن است در حال شدت و یا پس از بهبود نسبی در روی مفاصل اثر گذاشته و ایجاد تب رمانیسمی بکند و همچنین ممکن است در جریان بیماری مخمک و پس از آن این عارضه دیده شود چون میکروب مخمک نیز همان «استرپتوکوک» است.

پیشگیری

برای جلوگیری از این بیماری همانطوریکه ذکر شد، باید در وضع مناسب بهداشتی زندگی کرد. باید از زندگی و اقامت در اماکنهای تنگ و تاریک و نمناک و یا کار و فعالیت در زیر زمین‌هایی که فاقد شرایط بهداشتی است خودداری نمود. در صورت امکان غذاهای متعادل و متناسب که شامل مواد قندی و چربی و پروتئینی و مواد معدنی و ویتامین‌ها و سبزیها و میوه‌جات باشد، صرف نمود.

اگر در گلو عفونت و ناراحتی ایجاد شود

باید هر چه زودتر بمداوا پرداخت. بیمارانیکه قبلاً به تب رمانیسمی مبتلا شده‌اند، باید به محض بروز عفونت‌های «استرپتوکوکسی» تحت مراقبت دقیق پزشکی قرار گیرند.

چنانچه با تمام احتیاط ذکر شده بیماری رمانیسم حاد با علائم یاد شده (تب زیاد، تورم و درد مفاصل) بروز نماید باید بی‌درنگ به پزشک مراجعه نمود. بیمار باید مطلقاً از حرکت و کار پرهیزد. در صورت

Streptococcus [V]